

کوفیں

فهرست

۷	یادداشت ناشر در چاپ حاضر
۱۱	مقدمه
۱۳	و سخنی دیگر به جای «مقدمه» چاپ جدید
۱۷	نقد و تقریظ
۳۷	کویر
۶۹	کاریز
۸۱	[نامه]
۱۰۱	دوست داشتن از عشق برتر است
۱۲۳	معودهای من
۱۵۷	تراژدی الهی
۱۷۳	در باغ ابرسرواتوار
۲۱۷	عشق فرزند
۲۳۵	معبد
۳۱۷	نوروز
۳۲۷	آدمها و حرفها

۳۵۷	سرود آفرینش
۳۶۹	انسان، خداگونه‌ای در تبعید
۳۸۳	ضمیمه‌ها
۳۸۵	توضیحی درباره سرود آفرینش
۳۸۹	توتمپرستی
۴۳۷	دستان عزیزم
۴۴۵	پیوست‌ها
۴۴۷	فهرست آیات قرآن
۴۴۹	فهرست نام اشخاص
۴۵۴	فهرست موضوعات، مفاهیم و تعبیرات

^۱ هذه شقشقة، هدرت...

نقد و تقریظ

ادیان خواهند گفت:

«در تورقی که اجمالاً شد، ضعفهای عبارتی و حتی اغلاط فاحش دستوری بسیار به نظر آمد. گاه مبتدای جمله آمده است و نویسنده بر سر یکی از

۱. شقشقه چیزی است شبیه بادکنک که هنگامی که شتر عشق و شور یا خشم و خروش می‌گیرد، در اوج غلیان، از دهانش بیرون می‌زند و ساعتی بعد فرومی‌نشیند. روزی در یکی از خطابهای خود در کوفه، علی -که از شمشیرش مرگ می‌بارد و از زبانش شعرای بازویی از پولاد داشت و دلی از آتش -ناگهان در اثنای سخن کلماتش آتش می‌گیرند و آنچه در این بیست و پنج سال رنج، فروخورده بود، با جرقه خاطره‌ای، یکباره در درونش منفجر می‌شوند و او را که هیچ‌گاه -جز در خلوت میان خدا و خویش -ننالیده بود، بر می‌افروزند و چنان بی تاب می‌کنند که -بی آن که بخواهد -با خلق از خویش سخن می‌گوید و از سرگذشت دردنک خویش و از آن حق‌کشی‌ها و نامردمی‌ها که از دوست دید و آن نقابها و نفاقها و آن دستهای اصحاب کبار مهاجر و انصار که به خون حقیقت آغشته بودند و آن خنجرها که از پشت زند و آن شکنجه‌ها که بر جانش ریختند و... آن خاطره‌ها! مرگ دردنک پیامبر، سرگذشت فاطمه، ابودر تنهای... سقیفه و شورا و عثمان و معاویه و مروان! و... سکوت بیست و پنج سال تمام و صبر «خار در چشم و استخوان در حلقوم!»